

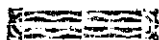

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG'
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

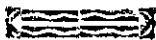
Indult BÉTSBŐL Szombaton 31. Oktoberben 1789.

A' közelebb költ Felsőges Udvari Tudósítás követ-
kezendő: (**)

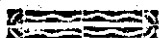
Az Erdélyi Vezér H. Hohenlohnak az Okt. 7.
oikén Rimniknél esett szerentsés tsatájárolk
tett bővebb Tudósításában a' jelentetik, hogy ugyan
azon időben, midőn maga a' Hertzeg a' Portsény
és Vájdény mellett Táborozó ellenségre ütött, Ge-
nerálmájor Brugglakhnak azt a' parantsolatot adta
vala, hogy Rimniknél, és ha a' körgyülállások en-
gedik Oklanestnél és Orefznél is tenne egy fordulást
az ellenség körül. — Ezen parantsolatra Generál
Májor Brugglakh, Okt. 5-dikén, 2 Squadrom Tos-

kána Húzfárral, Májor *Csepi* alatt 2 osztály *Orosz* gyalogjaival, egy Batal. *Belgiojosóval* Májor *Mer-kándini* alatt, az Erdélyi Szabad-fergefeknek 2 osztályával és 2 ágyukkal, a' Veres toronyi *Palaszus* nál a' *Kinéninél* lévő Táborból meg indul. — Hogy az útközetre rendeltetett napra ezen Vezér megérkezhefsék, kéntelenítették az Olt vize partyán a' *Szibla*-felé menő szekér utat el-kerülni, és rövidebb után az Oltnak jobb partyán *Gurálotrúlujon* keresztül *Kofia* felé népét ki-vezetni. — Ezen az után, mivel a' *Lotrú* vize nagyon meg-va aradva, és a' hidot-is el-hordotta vala, kéntelenítették a' gyalogságot a' lovasokkal által-költöztetni, és a' 2 ágyut el-bontván 4 tutajakon *Kofidig* vitetni, a' hól ki-fzállítván, ujra lovak után fogatának. — A' hózfzas és nyomoruságos út miatt 6-dikban dél-után érkezének-meg a' *Sergek Kofidához*; itt meg-állának, és egynéhány órák alatt ki-pihenvén magokat, meg indulának és *Kalimaston* keresztül egészen *Thapo-Piskuluig* menének, hól megint meg-állának. — Azon étzakának közép idején 3 tsoportak küldetének-ki, u. m. Kapitány *Thadelini Belgiojosótól* 100 gyalog emberrel, és 100 Arnotókkal *Oilanest* felé, hogy itt az ugy nevezett *Palajásokkal* álló *Babhanot* vizsgálja-meg, és míg az ellenség *Rimnik-től* el-üzettetnék, addig a' fő Seregnek kerülne háta-megé azt fedezni; — az *Orosz* Kapitány *Podhorányi* 100 gyalogokkal és 100 Arnotokkal *Okna*-felé, hogy az ott sekvő Törököket és *Pallajásokat*, kik mind öszve 200 főből állanak vala, kergesse-el; — a' 3-dik tsoport végre, mely a' *Toshána* Obest.

Obeftlájdinánt második Sqvadromából és 30 Arnotokból áll vala, Kapitány *Simonyi*től, *Rimniken* innen *Fentina-Bányuluj*-felé vezérelteték, hogy ott az *Okna*-felé vízfőzsa-menő útját az ellenségnek hátúlról rekefztené-el. — A' nagy Serég azonban éjjeli 2 óraker meg-mozdúl; az Oláh Szabad-fergek' Májora *Klái*n vezeti vala az elől-menő Serget; ezt követi vala Obeftlájd. Gróf *Vilhorfszki* a' maga *Toskana Leopold* Sergebéli Húzfárjaival nyomba óltalmúl; és hátúlról megyen vala a' gyalogság egy Sqvadron Húzfárral. — A' *Fontina-Bányulujhoz* rendeltetett Serég 7-dikre virradolag, az itt lévő híd-nál rá-botlik az ellenségnek egy vigyázatjára, mely leg-ottan egynéhány lövéseket tévén el-fzalada. — Már most az út minden-felől meg-elevenedék; tsak egy *Rimniknél* lévő őrizete tevé az ellenségnek egy kis semmire való ellent-állást, és ez-is leg-ottan szaladáshoz foga. — A' *Rimniknél* lévő ellenség, kiknek számok 500 ugy nevezett *Delí*, vállagatott lovasokból áll vala, és mintegy 200 Pallajásokból; kik a' mi meg-érkezésünkről alig vettenek vala tudósítást a' Kémektől, leg-ottan olly siettséggel szalának-el, hogy a' mi előre küldött 2 Stab Tiszjeink Obeftl. *Vilhorfszki* és Májor *Klái*n igen nagy szorgalmatossággal kerülének eleikbe az *Oknai* szőlők között lévő útnál, hól a' dolog tsatúra kerülén, az ellenség kemény ellentállásra készíti vala magát, és minden erejét őfzve-veté, hogy a' mi népünknek hathatós ellent-állhossan és meg-gyözhesse; de meg-tsalattaték; mert Kapitány *Simonyi* a' maga Húzfárjaival, valamint meg-érkezék egélf

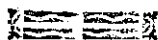
meg-határozott bátorsággal rajtok ütvén, midőn látják vala, hogy ennek Kardja előtt más menedék helyet nem találhatnának, a' kiktől tsak lehetett. egy leg-nagyobb szöllő tetőre szaladának, hogy életüket az ott lévő bokrok' rejtekeire bizhassák; kiket a' miéink ide nem követhetének, mivel ezen bokrok már előre Pallajásokkal valának meg-rakva; és sűrű köd-is érkezék a' szaladóknak segítségükre. — Mig itt a' mi Lovasaink tsatáznának, gyalogjaink az alatt 2 — 4 szegü hadi-forban állván Rimnikbe bé-szálla, és minden ki-szaladható utat el-rekeszte. Az *Oraş* és *Belgioiosó* Sergeiből tsak 100 önként vállalkoztak küldetének-fel a' szöllő hegytetőn lévő bokrokba, az oda szaladott féltelmes vadak' ki-vadászására. — *Toskána* Kapitány *Fülda* Ur ekkor a' maga szárnyával *Oknába* küldetének, hogy az ott lévő Komondótól hirt hozzan, hogy ha ugy kívántatnék, ennek-is segítségét adnának. Az útbán rá-botlék ez-is az ellenségnek mintegy 100 főből álló Sergére; kik egyenesen rá-tsapának: hogy ezeket a' Kapitány alkalmasabb tsatázó helyre tsalhassa, mely helyet a' maga háta-méget szemlél vala, egészfzen addig vizsgálá magát, kit az ellenség eddig követvén, itt olly mérgesen tsap reájok, hogy lokon azon helyben maradának, némellyeket fogságra vive, és a' többi el-szaladának. Már ekkor minden-felől ugy el-szaladott és takadott vala az ellenség, hogy a' mi egészfzen *Govara* Klástrómaig küldött szágodázó népünk, még tsak nyomát sem találhatja vala ezeknek. — *Oknában* sem egy ellenséget, sem a' Sós

Kassában csak egy krajtzárt-is a' mi népünk nem találta, mivel azon étzaka mindenestől fogva el-szaladtanak vala. — *Olloneft*ből azt jelenté Kapit. *Thadelini*, hogy az ott lévő ellenség 700 főből áll; melyre Májor *Tsepi* 2 osztály gyalagokkal és egy ágyuval oda rendelteték; de minekelötte még meg nem érkezett volna ide, már az ellenség az *Orefzi* hegyekre szaladott vala, és a' helységet önként nekünk hagyá. Ebben az *Rimnik*, *Olloneft* és *Oknándl* esett egész foglalatofságban el-esett az ellenség közzül 120, kik a' tsata-piattzán maradtanak, és 57-en fogságra vitettenek; a' mi népünk prédába kapott egy 4 fontos ágyut minden készületes szekérével edgyütt, nem külömben 6 zászlót, igen sok lovat, fegyvert és más hasanló dolgokat. — Az ellenség magazinuma itt semmiség vala, mivel éppen ekkor akarják vala azt meg-hordotni; csak mintegy 2000 kenyér portziot találánk benne; egy néhány zsák *Kukurutz* (*) és árpa mellett, mely a' népségnek leg-ottan ki-osztaték. — A' mi Kárunk a' holtakra nézve csak négy emberekből és 4 lovakból áll, sebet kaptanak 15-tön a' legények, és 13 lovak; 14 emberünk, és 1 lovunk nem tudatik hól van, és egy sebess katonánk az ellenség' fogságába esett. Obesllájdinánt G. *Vilhorfszki* egy könnyü vágást kapott a' fején; de nem veszedelmelt.

Mi-

(*) Ez a' szó tsupa Oláh szó, noha némely helyt így élnek a' Magyarok-is vele; Magyarúl ezt igazán Török-buzának hívják, 's ezután így nevezzük.

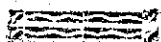

Minekutánna Gen. *Brugglak* egészszén Okt. 9-
 dikéig *Rimnikbe* mulatatt volna, és a' környékre
 minden-felé népet küldött volna-ki, kik nem-hogy
 tsak nyomát találták volna az ellenségnek, sőt
 azt-is észre-vették, hogy az ellenség az *Orefzi Klas-*
tromat-is pufztán hagyta és *Grájova*-felé szaladott,
 el-végzi magában, mivel már mit falatozni sem sok
 vala, nevezetesen a' lovak számára sem zab sem
 árpa nem találtak, hogy *Kinénibe* vissza-térjen.
 Meg-indul 10-dikben 2 csoportban; edgyik csoport
 az *Óltak* jobb partyán, a' másik pedig által-
 jókázva a' bal partján Gen. *Brugglak*kal, és 12-dik
 és 13-dikben *Kinéni*hez meg-érkezék. A' már sok-
 szor meg-ditsért Obestlájdn. G. *Vilhorfszki* Urnak dí-
 tséretén kívül, ki ezen tsatában is magát rendkívül
 jól vifelte, Generálmájor *Brugglak*h, Májor *Kláinnak*,
 ki Obestl. G. *Vilhorfszki*val edgyütt tsatázik vala,
 és midőn ez meg-sebesítették, a' lovasok' vezérsé-
 gét leg-ottan kezéhez vevé, azt a' ditséretét adja,
 hogy ennek vigyázatja sokot használt a' dolognak
 szerentsés ki-menetelére, és közönségesen mind a'
 fő Tiszt Urak, mind az all Tisztek és köz-emberek
 ezen egész munkában és útban olly vitézi módra
 vifelték magokat, hogy a' különös ditséretet min-
 denik személy szerint meg-érdemli, minden személy
 vállagatás nélkül; nevezetesen pedig 2 köz *Toská-*
na Húzarok *Kimets Mihály* és *Suszter János*, kik
 a' meg-sebesített Obestlájdnánt *Vilhorfszki* Urnak
 segítségére leg-ottan ott topantanak, és az első kö-
 züllök egy veszedelmes gollyóbist kapa testébe, ugy
 ki-mutatták vitézségeket, hogy különös ditséretre
 mélt.

méltóknak íteltettek. Nem külömben egy *Letser* nevű Húszár Káplár, a' Kapitány *Fulda* bizonyágtétele szerint, a' tsatában, bámúlásra méltó bátor szívet és vitézséget mutata.

Azakon kívül, kiket a' Fegyvertármester *Hertz. Hohenlohé* a' 7-dikben és 8-dikban *Portsenynél* és *Vájdéninél* esett tsatában a' Tiszt Urak közzül, hirtelen tett Tudósításában, ki-nevezve meg-ditsért; ugyan azon ditsérettel nevezi most, a' magokat hasanló vitézséggel és hadi böltséfséggel ki-mutatott következő Tiszt Urakat, u. m. *Obesler Dégenfeld*, *Obeslájdinánt Odorján*, 2-dik Májor *Koufrire* és *Sándor*, fő Hadnagy *Grompéter*, (*Splényitől*) Májor *Ketner*, és *Sztojánits*, *Obesler Jandahl*, Májor *Herman*, Kap. *Vájman*, fő Had. *Gábelkosen*, *Sztruppi* és *Flájser*, All-Had. *Ellenrider*, (*Szávojtól*) a' *Toskánia* Húszár *Sergéből* pedig *Obesler Ott*, Májor *Báró Szonkeresztli*, Kapitányok: *Baranyai*, *Maurer*, *Bajalits*, és *Radványi*, Fő-Hadnagyok: *Tseh*, *Intzédi*, *Péchi*, és All-Hadnagy *Egerman* Urakat; kik minnyájon a' ditséretnek leg-felsőbb hadi hangjára íteltetnek a' *Hertzegtől* méltóknak; melyben az ágyuzó seregbeli Kapitány *Gillet-is* részles. — A' köz-emberek közzül, kik magokat másfok felett vitézül viselték, 2-tő a' *Splényi* gyalogjai közzül, 6 az első Erdélyi Seregből, 13 a' *Szávoja* Draganyosfi közzül, 10 a' *Toskánia* Húszári közzül, és 3 ágyuzók emlékeztető jutalom ezüst pénzt nyertek, és *Szávojától* egy legény arannyat.

Egy az Erdélyi szabad-szolgalatú katonáktól *Kimpinára* tett rá-ütésben, 90-en Rabokat, és igen fok

fok prédát hozza a' mi népünk. A' foglyok között csak 4-et tartánk-meg, mivel ezek fel-fegyverkezett Oláh-országi Paraszt lakosok valának, a' többit, fegyvereiktől meg-fosztván, haza bocsátok olly intéssel, hogy házaikhoz mennyenek és tsendességben tartsák magokat. Eddig vagynak a' H. *Hohenlohé* szavai, már következnek a'

Különös Tudósítások.

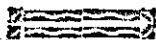
Feldmárfallájdinánt *Vallis* Urnak Horváth-országból érkezett Tudósítása-szerint, ezen szélbéli katonaság között, kik magokat nem régiben ki-mutatták val, a' *Likai* Seregből 3 ember, az *Otlokaiból* kettő ezüsti jutalam-pénzt, egy pedig aranyat kaptanak. — A' H. *Kóburgtól* a' *Gerlitzényi* Táboból Kurirúl küldetett és Vasárnap ő Felségehez Bétsbe érkezett Kadét egy lántz darabot is hozott, azon Nagy Vezér meg-oslorozott Táborából nyert prédából, mely lántzok között, sok szekérel hordoz vala a' Nagy Vezér Táborával azért, hogy a' H. *Kóburg* Táborának nemefebb részét azokra füzvén, kinos fogságra vigye. Ezen lántzak bámulásra méltó nagyok és nehézségűek, úgy hogy ezek között egyre 5 emberek valának füzendők, és ezen 5 emberek-is edgyet alig vihetnek vala belőlök, minthogy ezek között egy 2 és fél mázsás vala, és a' hofsza mintegy 3 Német öl. Illyen lántzokkal 20 nagy szekér vala meg terhelve, és 6000 emberre való vala, kiket a' kevély Törökök győzedelmi-pompával akarának Konstantinápolyba bevinni. H. *Kóburg* egy illyen lántzot a' maga Sátorá eléibe ki akasztatott a' közönséges nézésre. Ezen lántz-darabot pedig ő Felsége a' Hadi-tanáts által, emlékezetnek okáért, az Arsénálba tétette-bé, — A' H. *Kóburg* Táborá, ha Téli-szállásba száll-is, de igen későn, a' mint iratik, és a' készülletekből gondoltatik. — Azon Török Kém, ki etzet áruló képeken sokszor járt vala a' mi Táborunkban, tegnap *Milkouban* fel-akasztaték. Mindenekről bámu-

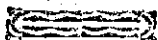
mulálsal szemlélteték, mely meghatározott szível és bátorsággal mégyen vala ez a' halálra. A' Török foglyok *Khotzimba* vitettek, és az előbb említett lántzok-is ide költöztettek.

Azt a' Tudósítást vettük, hogy minekutánna *H. Potemkin* Sept. 25-dikén, Sergének edgyik részével *Kuntsánt*, annakutánna *Katsibájt* és a' *Dnister* mellett fekvő *Balanka* Várat meg-vette volna, annakutánna *Akirmant* meg-szállotta, ennek 1500 őrizeten lévő fegyvereseit a' Vár' fel adására kén-telenítette, és Oktob. 9-dikén a' Várat meg-szállotta. Ezen Vár' népét minden fel található készü-letekkel bortsátá-ki, kiknek tsak ágyujok 60 vala. Itt az Oroszok nem tsak a' Vároft és Várat szállották-meg, hanem a' Ki-kötő-helyet-is, hól már ö-vék a' *Dnister* vízének mind a' két partja. — *Ben-der* már most formális ostrommal vétetik körül.

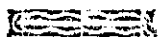
A' *Brüszfelből* költ Levelek-szerint, az Auszriai Belgium' Kormányzó-széke tovább szenvedni nem akarván, hogy a' Brabántzaiak a' *Lüthiki* Hertzeg-ségbe ki-költözzenek, és ott magokat Sergekre ver-vén zenebonáskodjanak, ezeknek el-kergetésekre következő módát talált. — Generálmájor *Srödert* 3 Batalion gyaloggal és egy osztály lovalsal 11-dikben ezek ellen indították; kinek menetelét a' nép meg-halván el-széledett s. t. &c. — Okt. 13-di-kán egy ollyon parantsolat jelenék-meg Brabántzaiában, melly-szerint megint 12 Apáturaságok, (Abátia) a' zenebonáskodásért el-töröltetének, és el-foglaltatának s. t.

Frantzia-ország. Párisban a' félre-vert harangoknak fel-borzasztó ifzonyu zúgása Oktob. 5-dikén egész napon meg-nem szünnvén, az egész Várofi rémülésbe hozta, és többet 30-ezer embereknél fegyverbe öltetett. A' dolog már most több környül állásokkal következendôleg iratik-le. — Mintegy 6000 Hering áruló Afzszonyok külömbb-külobbb féle eszközökkel fel-fegyverkezve öfzve-tôdultanak a' Várofi Tanáts-ház eleibe, és a' Tanátstól Kenyeret kértenek, olly fenyegetés mellett, hogy ôk az éhséget tovább nem szenvedhetvén, ha Kenyér nem adatik nékik, mindent fel-fognak dulni és prédálni. Innen többre mentek, mert egynéhány ágyukat és a' Nemzeti katonákból 15-ezeret magok mellé vevének, hogy azokkal Versáliára üfssenek, de elsôben *Fájett Márkétz* (*Marquis de la Fayette*) halálnak fenyegetésével arra vevék, hogy ô vellek menjen, és nékik a' Királynál szó szôllójok légyen; melyet az említett Márkétz a' leg-keményebb zápor elsônek idején kéntelen vala tellyesíteni. A' leg-elsô Afzszony, ki a' Királyhoz erőfzakkal bé-akar vala menni, egy Királyi Test-ôrzôtôl kardal meg-sebefitteté, melyre a' több Afzszonyok sikoltozva kezdének bé-rohanni, de a' többi Testôrzôk tüzet adván reájok, sokan el-esének, és többen sebeket kapának; ekkor a' Versáliai Nemzeti Strázsák-is tüzelének a' Testôrzôkre, kik közül 7 el-esék, és sokan meg-sebeztetének: tsak hamar 50 Draganyonyosok és a' Flandriai Regiment a' Nemzeti Strázsákhoz (Nacionál Garde) tsatolák magokat, és a Királyi Testôrzôket öfzve-lövôlközék, azoknak fe-
jei-

jeiket el-vágván, dárdáknak és Bajonétoknak hegyeibe szurták és fel-emelvén zászló gyanánt hordozták elől, és így vitték-bé Párisba. Tizen-edgyen a' Test-őrök életben maradván, ezek a' Nemzeti katonák' óltalma alá meg-adák magokat, hogy életüket meg-tarthassák, mert külföldben a' halas Afzszonyok által mind fel-kontzoltattak volna. *Márkéz Fayette* bé-menvén a' Királyhoz, néki a' Király karjai közzé botsátkozék, és reménykedve kéri vala, hogy tartaná-meg az ő Felsége' és Kedvesei' életüket, mellyet *Márkéz Fayette* biztató szókkal meg-igérvén, jelenté, hogy a' fel-lázadott nép nem egyebet kíván, hanem közelebbről Kenyeret kér, és arra kéri a' Királyt, hogy kedveseivel edgyütt költözzék-bé Versáliából Párisba, melyre a' Király magát leg-ottan rá-vevé. Azután ki-jövé *Markéz Fayette*, jelenté a' Népnek, hogy ő Felsége bé-fogna mingyárt Párisba indulni; egyfzersmind parantsolá, hogy a' Testörzöket botsátánák-el, és azokat senki se hántaná; a' *Fayette* szavának mindenek engedvén, el-botsáták őket, a' kik leg-ottan Pantallérjokat, (*Bandalier*) nyakokból ki-vetvén, meg-ölelék a' Nemzeti katonákat, köszönvén azoknak hogy életüket meg-tartották. A' Király-is ki-jövé a' Versáliai Palotának folyosójára, kéri vala a' Testörzök hibáját botsátánák-meg; meg-jelenék a' Királyné-is *Nekkerrel* edgyütt, de remültében egy szót sem szolhat vala; ki-jöve a' Delfinus-is, és fel-szóval kéré a' Népet, hogy mindeneknek kegyelmeznének-meg: ennek szavára a' közönséges öröm-kiáltás az Eget ér-
vala

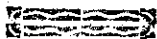
az életben maradott Tellörzöknek egészlen megbotátának, azokat ölelgeték, azok pedig nagy örömeiket azzal mutatták ki, hogy a' Nemzeti-bakkrétát vagy pántlikát (*Kokárda*) tsokolgatván kalapjukba rakák. E' szerint a' Nép letsendefedvén, nem sokára a' Király megindúla. Különös megilletődéssel lehetett nézni, hogy a' Frantzia Király, a' ki-nek leg-kifsebb intésének ez előtt sok Millio emberek engedelmeskedtek, most 10-ezer Afzszonyok, és 40-ezer fegyveres Polgárok által, a' kik 30 ágyukat a' Versáliei Kastély Kapuja ellenébe kiszegeztek vala, kényszerítették Versáliát elhagyni, és egész Familiájával Párisba költözni, hogy ott maradjon!! Legelőll vitettenek 20 ágyuk; azután mentek a' fel-fegyverkezett halas Afzszonyok, majd a' nemzeti lovalság, következtek a' szekerek mintegyszázan, a' Király előtt menő szekérben ültenek a' Királyné és a' gyermekei, ugymint a' Delfinus vagy Dofeny (*Dauphine*) *Monfieur, Madam, 's a' t. (*)* hátrább a' Ministerek és a' Nemzeti-gyűlésnek tagjai; sok liztel terhelt szekerek, minden szekér eleibe 8 vagy 12 lovak valának fogva; ezeket kísérte a' Flandriai Regement, a' mely fegyverét lerakta,

és

(*) *Dauphinnek* hívják mindenkor a' Frantzia Királynak nagyobbik fiát, a' kit illet a' Korona, *Monfieurnek* az utánna következő születésűt, a' több Fiak pedig *Printzeknek* hivatnak; hasonlóképpen a' nagyobbik Leányt még Leány korában is *Madamnak* hívják, az aprobbak *Hertzei Kis-afzszonyoknak* vagy *Princelzfzineknak* hivatnak.

és a' Népnek számlálhatatlan sokasága; minden embernek zöld leveles ág lévén kezében, úgy tettett, mintha az egész Boulognei erdő menne-bé Párisba. Soha miolta Páris fenn áll, ilyen Spektákulumot nem látott!! Párisnak az utzáin, a' hól a' bémenetel- vala, 100-ezer fegyveresek két felől 3 rend sorba állottak; az *a là Greve* nevű Piatzon egymáft érte a' menydörgő ágyusás; a' Versáliei Kallélytól fogva a' Párisi Tanátsházig mindenütt hallatott a szüntelen- való puskázás, és ezen kiáltások: Éljen a' Nemzet! Éljen a' Király! Söt némellyek azt is kiáltozták, hogy Éljen a' mi Kenyér-sütönk, mivel azt reménlették, hogy a' Király Párisba érkezvén, a' Kenyér meg-fogna bővülni és óltsódni. Estvére tsak nem minden házak ablakai számos gyertyákkal és fáklyákkal voltak meg-világolítva. Következendő napon a' Nemzeti-gyűlés Párisban elkezdődött tartatni, a' hová a' halas Afzszonyok-is megjelentenek, és rélz-szerint a' székekbe bé-ültnek, ott dúdoltak és lármáztak, és többnyire fel voltak fegyverkezve. Gróf *Mirabeau* kérte a' Præsidensit, hogy a' Nemzeti-gyűlésnek rangját óltalmazná és parantsolná az Afzszonyokat ki-menni; de azok semmi parantsolattal nem gondoltak, hanem általjában jelen akartak lenni a' gyűlésben, kiknek gyengeségek ellen nem tartotta a' Præsidens illendőnek erőszakkal fogni; jelen voltak tehát a' Királyi meg-edgyezésnek fel-olvasásán-is, mely így vagyon: „ A' mely tikkelyeket, és a' hazafinak jus-sairól való végzésekét a' Nemzeti-gyűlés én előmbe terjesztett; én azokban minden ki-fogás nélkül meg-

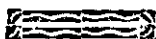
meg-edgyezem, és azoknak alája irók. “ A’ Tanáts-háznál meg-mutatta magát a’ Király Királynéval és gyermekeivel edgyütt, a’ szemmel bé-nem léphető fokaságnak, így szólván hozzájok: Fiaim! még ez előtt fél-éztendővel bé-jöttem volna Ti hozzátok lakni, ha tudtomra adtátok volna, hogy t néktek kedves az én itten-létem. Erre az egész temérdek fokaság kiálta: Éljen a’ Király! Királyné! Dofeny! Madam! Monsieur! ’s a’ t. Már a’ Király lakik egész Familiáftól a’ Tülyier (*Thuillier*) nevü Kastélyba, és azolta Párisban tsendefség vagyon. Örizeten vagynak rész-szerint a’ régi Testörzök, a’ kik a’ Nemzetnek hűségére meg-eskedtettek, rész-szerint 100 Helvetusok, 80 a’ Nemzeti örizetből és 360 Polgárok: de ugy tartatik, hogy ez után tsupán a’ Párisi Polgárok (**) fogják a’ Királynak örizetét magokra vállalni. Oktob. 7-dikén a’ halas Afzszonyok a’ Tülyier Kastélyhoz gyűltenek, hogy a’ Királynét láthassák, *Er’sébeth* Hertzegi Kis-Afzszonyt rá-kérték, hogy az Annyát hívja-ki: Felkeresem ugymond *Ersebeth*, és ki-hivom, ha megszüntök a’ közönséges tsendefséget háborítani, és ha Páris nem háborog, erőfitem néktek, hogy minnyájan böldegok lehetüek. Nem sokára meg-jelenék a’ Királyné gyermekeivel edgyütt, kihez a’ halas Afzszonyok közüll edgyik így szólla: „ Mi
jöt-

(**) A’ Polgáron minden Tisztelséges Vároli lakós értetik, *Civis*, vagy *Burger*; nem pedig Falusi Birónak Polgárja vagy Drabontja.

jöttünk Felsőgedet látni, minthogy 10 hónaptól fogva nem volt Párisban, de reméljük, hogy ez után köztünk maradván, többször léfzen szerentsénk Felsőgednek szemléléséhez. A' Királyné mentegetni kívánja vala magát, de látván hogy szükségtelen az el-múltakat emelgetni, tsak ezt mondá: A' nagyokon meg történni szokott Fátum a' meg-tsalattatás, én pedig igyekekem ez-után azt el-kerülni, és a' Frantiák az én ügyemet igaz ügynek fogják itélni: többet nem szólhata, hanem szemeiből ki-tsordult gönyyeit kezdé törölgetni; melyre a' Király-is oda érkeztén, gönybe borult kedvelsei az ő karjaira borulának, a' mely mindnyájokat ugy meg-illeté, hogy még a' halas Afzszonyok közüll-is lokan könyvezének és nagy kéz tapfolások között kiáltozák: Eljen a' Királyné! 's a' t. Ez után a' Király és Kedvelsei el-botsuzván a' Néptől bé-menének, a' nép pedig el-olzlék, még gyözödve az iránt, hogy az ő Uralkodóikban két Izelid érzékeny sziv, és két szép lélek lakozik. Estvére kelve a' nép között bor olztatott ki, a' kik a' Királyi-ház egélségéért ittak, a' Király pedig a' Nemzet egélségéért. A' Király magát a' Nemzeti katonaság' Fő Generálifsának, *Márkéz Fayettet* Generál-Lájdinántdnak nevezte. — Oktob. 12-dikén költ Párisi Tudófitászerint egy ölzve-esküvésnek Bándája jött világosságra, a' kik feles számu fegyvert és Uniformis köntösi rejtegetve tartottak, a' kik közül már 20-an el-fogattak, és várják fejekre a' Nemzettől mondandó büntetést. A' közönséges beszéd-szerint, a' nagyoknak egy réfze ölzve-befzéllett volt, hogy a'

Kenyer-

Kenyérnek meg-szükülésén mindenképpen igyekezzenek, ez által akarták a' Párisi népet felzudulásba hozni, a' minthogy ugy is történt: de ők azt is reménlették, hogy a' nép a' katonaságra támadván, azok között vér-ontások fognának lenni, és ekkor a' Nagyobbak a' kézzen álló 4000 fegyverekkel rohanjanak a' Nemzeti katonáknak fegyveres házaira, az ellent-állókat öljék meg, és az után Versáliába menvén, a' Nemzeti-gyűlést széleszék-el; így minden ujjitásokat a' régi lábra állítsanak. Ezen vélekedés a' hirtelen való Kenyér-szüki iránt az által-is erősödik, hogy a' múlt hétfőn ugymint Oktob. 5-dikén egy tzipó vagy Kenyérfelett tizenketten-is kézsek voltak egymásra támadni: ma pedig 13-dikon minden ember 12 kenyeret rakhat a' hátára, még-is mindeneknek elég jut. De tsakugyan az-is okozhatta a' kenyérnek szükségét, hogy kívülről senki sem bátorkodott olyan zenebonás Városba mint Páris Kenyeret vagy Lisztet vinni el-adni. Párisban némely Gonosztévőket azon-is rajta kaptak, hogy némely házakat P. vagy B. betűkkel meg-bélyegezték; a' P. annak vala jele, hogy ezen ház prédálni való; a' B. pedig annak, hogy fel-gyújtani való (*bruler*). Már most minden hazafiaknak parantsolatjok vagyon, hogy a' kit efféle jegyezgetésen érnek, álló helyébe megöljék; a' többek között, a' Szt. *Germain* nevű Külső Városban egy Abbás rajta éretett, és leg-ottan agyon veretett. Ambár már a' Király Párisban vagyon-is, és ámbár Márkéz *Fayett* a' tsendesítésre minden útat el-követ, még-is nagy a' nyughatatlanság; már senkit a' Tülyier Kertibe nem bocsátanak a' hol a' Királyi szállás vagyon, hanemha engedelem billétet mutat. Félő az-is, hogy a' Királyt a' beenn ülés miatt valami hirtelen-való betegség ne találja, minthogy most vadászni sem mehet.